

اگرچه نیت خوبی است زیستن ...
اما خوشا که دست به تصمیم بهتری بزنیم!

 www.konkursara.com

 ۰۲۱۵۵۷۵۶۵۰۰

دانلود بهترین جزوات در

کنکورسرا

کنکورسرا

مرجع تخصصی قبولی آزمون فرهنگیان و آزمون استخدامی آموزش و پرورش

خلاصه درس دوازدهم :

جوامع با یکدیگر در ارتباط هستند و این ارتباط گاهی موجب تحول هویت فرهنگی یک جامعه می شود. جوامع به سه صورت با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند: ۱- روابط جهان های اجتماعی، گاهی در محدوده ی هنجارها و نمادها یا در شیوه

زندگی است. در صورتی روابط اجتماعی موجب فراهم کردن زمینه گسترش و پیشرفت می شوند که جهان اجتماعی عقاید، آرمان ها و ارزش های خود را حفظ کنند ولی در صورت لزوم در محدوده ی هنجارها و شیوه زندگی، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرند مانند (تعامل جهان اسلام با فرهنگ یونان و روم در سده های نخستین) اخذ عناصر عقلی، آثار فلسفی، پزشکی، ریاضی و نجوم یا: (رویارویی غرب طی جنگ های صلیبی با فرهنگ اسلام) ۲- در سطح عقاید، آرمان ها و ارزش های اجتماعی است. لایه های عمیق دو فرهنگ بایکدیگر تماس دارند. دادوستد فرهنگی به لایه های عمیق آنها سرایت می کند. و به مرور موجب تحولات هویتی آن فرهنگ ها می شود. مانند رویارویی فرهنگ اعراب مسلمان با ایرانیان باستان، مصر ۳- تحولات فرهنگی، مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شدن، از دست دادن خلاقیت در گزینش عناصر فرهنگی دیگران، فرهنگ خود را باختن، خود باختگی، تقلیدی عمل کردن در عناصر فرهنگی بدون تحقیق، قطع ارتباط با تاریخ خود، ناتوانی در تداوم و گسترش فرهنگ خود، ناتوانی در ملحق شدن به فرهنگ جهان اجتماعی دیگر، ناتوانی در داد و ستد فرهنگی (از اینجا رانده و از آنجا مانده)

اثرات خود باختگی فرهنگی: ۱- به روش تقلیدی عمل می کند. ۲- ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می دهد ۳- نمی تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم دهد. ۴- نمی تواند گذشته فرهنگ خود را کند و از آن بگذرد. ۵- نمی تواند به فرهنگی که در برابر آن مبهوت شده ملحق شود.

غرب زدگی: خود باختگی جوامع غیر غربی در برابر جهان غرب

از خود بیگانگی یعنی با خود غریبه شدن و فراموش کردن خود. از خود بیگانگی فرهنگی یعنی فراموش کردن فرهنگ خود، که به دو صورت وجود دارد. ۱- از خود بیگانگی تاریخی: فراموش کردن تاریخ و هویت فرهنگی در مواجهه با جهان های دیگر ۲- از خود بیگانگی فطری (حقیقی): عقاید و ارزش های یک جهان اجتماعی غیر حق، مانع از آشنایی افراد جامعه با حقیقت انسان و جهان می گردد. پیامدهای از خود بیگانگی حقیقی (فطری) ۱- نمی گذارند انسان به تفسیر و شناخت صحیح از عالم و آدم نایل شوند. ۲- انسان ها از حقیقت خود و حقیقت هستی دور می مانند. ۳- جهان را سرابی از حقیقت معرفی می کند. ۴- فطرت آدمی را به آرامش نمی رساند و به تشویش گرفتاری می کند. ۵- انسان را به عصیان و اعتراض وامی دارد. از دیدگاه قرآن، انسان چگونه به شناخت حقیقت می رسد؟ نگاه توحیدی به خود و جهان، فراموش نکردن خداوند، توجه به آیات و نشانه های خداوند، دوری از فرهنگ مشرکانه اساطیری، جهان اجتماعی دنیوی

سوالات درس دوازدهم:

۱- انواع ارتباطات بین فرهنگی را توضیح دهید و مثال بزنید: جواب: ۱- ارتباط بین دو فرهنگ در محدوده هنجارها

و شیوه های زندگی (لایه های سطحی دو فرهنگ تماس بایکدیگر دارند و در عقاید اصلی خود استوار باقی می مانند) مانند

ارتباط جهان اسلام با فرهنگ یونان و روم در سده های نخستین رویارویی دو فرهنگ ۲ - ارتباط بین دو فرهنگ

در محدوده ارزش ها و آرمان های اجتماعی (لایه های عمیق دوفرنهنگ بایکدیگر تماس دارند و دادوستد فرهنگی به لایه های عمیق آنها سرایت می کند و به مرور موجب تحولات هویتی آن فرهنگ ها می شود) مانند رویارویی فرهنگ اعراب مسلمان با ایرانیان باستان ۳- در رویارویی دوفرنهنگ یکی از آنها کاملاً مقهور و تسلیم فرهنگ دیگر می شود و خلافت و فعالیت خود را از دست می دهد و دچار خود باختگی می شود .) مانند جوامع غرب زده در برابر غرب

۲- در چه صورتی ارتباط جهان های اجتماعی به تحولات فرهنگی منجر می شود؟ در صورتی که

دادوستد و نفوذ فرهنگی به لایه های عمیق فرهنگ سرایت کند و فرهنگ را دچار تغییرات بنیادین کند.

۳- در چه صورتی روابط اجتماعی موجب فراهم کردن زمینه گسترش و پیشرفت جهان اجتماعی می

شود؟ اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان ها و ارزش های خود، با جهان های اجتماعی دیگر تعامل و دادوستد داشته

باشد و در محدوده ی هنجارها و شیوه ی زندگی ، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و در صورت لزوم ، تغییرات لازم

را در آنها پدید آورد. مانند مواجهه جهان اسلام با جهان یونان و روم باستان

۴- مواجهه جهان اسلام با دیگر فرهنگ ها چگونه بود؟ در چه سطحی ارتباط فرهنگی داشتند؟ جواب: جهان

اسلام با حفظ اصول خود به تعامل با آنها پرداخت و عناصر سازگار با اصول خود را از آن فرهنگ ها اخذ کرد و در صورت نیاز

به بازسازی آنها پرداخت. ارتباط در محدوده ی هنجارها بود و عقاید و ارزش های خود را حفظ کرد.

۵- چگونه ارتباطات فرهنگی منجر به تحولات فرهنگی می شود؟ مثال بزنید. جواب: هرگاه در تعاملات فرهنگی

یک فرهنگ بر عقاید و ارزش های خود پافشاری نکند و دادوستد فرهنگی به لایه های عمیق آن سرایت کند و به مرور به عقاید

خود پشت کند و عقاید فرهنگ دیگر را بپذیرد و به فرهنگ دیگر ملحق شود دچار تحولات فرهنگی می شود. مثال: جهان

غرب در طی جنگ های صلیبی پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی دچار تحولات هویتی شد.

۶- در چه صورتی فرهنگی به فرهنگ دیگر ملحق می شود؟ جواب: در صورتی که ارزش ها و عقاید فرهنگ

دیگر را بپذیرد و به ارزش های خود پشت کند . مثلاً فرهنگ هایی که با مواجهه با جهان اسلام عقاید توحیدی را پذیرفتند و به

هویت اسلامی ملحق شدند.

۷- چگونه ارتباطات فرهنگی منجر به هویت جدید می شود؟ جواب: اگر فرهنگی از مسیر ابداعات و نوآوری های

درونی عبور کند هویت جدیدی مناسب با آن نوآوری ها به دست می آورد . مثلاً جهان غرب پس از رویارویی با فرهنگ

اسلامی از ارزش های مسیحیت عبور کرد و به ارزش های سکولار روی آورد.

۸- جهان غرب در قرون وسطی پس از مواجهه با فرهنگ اسلامی کدام بخش را پذیرفت و کدام بخش را

نپذیرفت؟ اعتقادات اصلی جهان اسلام مانند توحید (عدم تثلیث) را نپذیرفت ولی موسیقی و مبانای پزشکی را پذیرفت .

۹- خود باختگی فرهنگی چیست ؟ جامعه خود باخته چه ویژگی هایی دارد؟ جواب: ۱- افراد آن جامعه مبهوت و مقهور

جامعه دیگر شده اند ۲- حالت فعال در گزینش عناصر فرهنگی دیگران را از دست داده اند ۳- عناصر فرهنگی دیگران را بدون

تحقیق و تقلیدوار فرامی گیرند ۴- ارتباطشان را با فرهنگ و تاریخ خودشان از دست داده اند ۵- امکان تداوم و بسط فرهنگ

گذشته خود را ندارد و حتی توان عبور از فرهنگ گذشته را هم ندارد. ۶- نمی تواند به فرهنگی که مقهور آن شده ملحق شود.

- ۱۰- چرا خودباختگی فرهنگی یک آسیب عمیق فرهنگی است؟ جواب: چون مانع تعامل و دادوستد فرهنگی می شود.
- ۱۱- در چه صورتی فرهنگ به دادوستد و تعامل فرهنگی می پردازد؟ جواب: در صورتی که افراد متعلق به آن فرهنگ به گونه ای فعال بر اساس نیازها و مسایل درون فرهنگی با فرهنگ دیگر رویارو شوند.
- ۱۲- غرب زدگی چیست؟ جواب: خودباختگی جوامع غیر غربی در برابر فرهنگ غرب و مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب شدند.
- ۱۳- انواع تحولات فرهنگی رابه اختصاریان کنید: ۱- کاملاً ارزش ها و عقاید جهان اجتماعی دیگر را می پذیرد. مانند مصر و تمدن های شمال آفریقا که اسلام و عربیت را پذیرفتند. ۲- بخش هایی از ارزش و عقاید جهان اجتماعی دیگر را پذیرفتند و از بخش هایی از ارزش های خود عبور کردند مانند اروپایان بعد از جنگ ای صلیبی ۳- خودباختگی فرهنگی که مقهور فرهنگ جهان اجتماعی دیگر شدند و نتوانستند به فرهنگ دیگر ملحق شوند و نه از مرزهای فرهنگی خود عبور کنند و فرهنگ جدیدی بسازند.
- ۱۴- جوامع غرب زده برای دست یابی به تعامل با جهان غرب باید چه مسیری رابه پیمایند؟ تعامل سازنده با اتکا و آگاهی نسبت به فرهنگ خود و مرعوب نشدن در برابر غرب. یعنی به جای فرصت دادن به تهاجم فرهنگی غرب، با غرب به مبادله فرهنگی پردازند و ارتباط فرهنگی آنها یک سویه نباشد. خودباوری، بازگشت به خویش، شناخت میراث فرهنگی خود، شناخت نیازهای مادی و معنوی خود
- ۱۵- جهان اجتماعی چگونه از خود بیگانه می شود؟ وقتی تحت تاثیر فرهنگ جهان اجتماعی دیگر از گذشته فرهنگی خود جدا می شود و نمی تواند افراد جامعه خود را با حقیقت انسان و جهان آشنا و سازگار کند.
- ۱۶- انواع خود بیگانگی فرهنگی (خودباختگی فرهنگی) را نام ببرید.؟ جواب: ۱- خود بیگانگی تاریخی ۲- خود بیگانگی فطری و حقیقی
- ۱۷- منظور از خود بیگانگی تاریخی چیست؟ جواب: یک جامعه در مواجهه با دیگر فرهنگ ها، فرهنگ تاریخی و هویت خود را فراموش کنند.
- ۱۸- منظور از خود بیگانگی فطری (حقیقی) چیست؟ جواب: عقاید و ارزش های یک جامعه مانع آشنایی درست افراد جامعه با انسان و جهان گردند و نگذارند که انسانها به تفسیر و شناختی صحیح از عالم و آدم نایل شوند.
- ۱۹- از خود بیگانگی فرهنگی چه پیامدها و ویژگی هایی دارد؟ جواب: ۱- نمی گذارند انسان به تفسیر و شناخت صحیح از عالم و آدم نایل شوند. ۲- انسان ها از حقیقت خود و حقیقت هستی دور می مانند ۳- جهان را سراسری از حقیقت معرفی می کند ۴- فطرت آدمی رابه آرامش نمی رساند و به تشویش گرفتاری می کند. ۵- انسان رابه عصیان و اعتراض وامی دارد.
- ۲۰- بر اساس نگاه قرآن، چگونه انسان به شناخت حقیقت می رسد؟ جواب: بانگاهی توحیدی به انسان و جهان بنگرد.

۲۱- **دلیل فراموشی انسان از خود از نگاه قرآن چیست؟** فراموش کردن خداوند. کسی که خدا را فراموش کند خودش را فراموش می کند.

۲۲- **کدام فرهنگ انسان را به حقیقت می رساند؟** جواب: فرهنگ توحیدی که انسان را با خود و جهان هستی آشنا می کند و تمام جهان را آیات و نشانه های خداوند می یابد و انسان را انیس و هم نشین خداوند می کند.

۲۳- **کدام فرهنگ ها موجب از خودبیگانگی فرهنگی انسان ها می شوند؟** جواب: ۱- فرهنگ های مشرکانه اساطیری، ۲- فرهنگ های سکولار و دنیوی

۲۴- **از خودبیگانگی تاریخی با از خودبیگانگی فطری (حقیقی) چه ارتباطی دارد؟ یعنی آیا اگر جهان اجتماعی به یکی از معانی از خودبیگانگی دچار شود ناگزیر به دیگری هم مبتلا می شود؟ یا آیا ممکن است جامعه ای در یک معنا از خودبیگانه نباشد ولی در معنای دیگر از خودبیگانه باشد؟** تاریخ هویت اجتماعی انسان ها ریشه در حقیقت جویی و هویت عالم دارد. بنابراین گم کردن حقیقت انسان و جهان آفرینش با گم کردن تاریخ هویت اجتماعی انسان ها همراه و مرتبط است. یعنی تاریخ بشریت، تاریخ حقیقت جویی و فطرت جویی است و فراموشی هر یک به فراموشی دیگری منجر می شود.